

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

JODŁA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„W Lesie rośło sobie zdrowo
Drzewko zwane jodła,
Kangurzyca kiedyś z Sowa
Kłótnie o nią wiodła” – pamiętacie jedną
z mrużanek Kubusia Puchatka?
JODŁA to drugie z ulubionych drzewek
choinkowych. W staropolszczyźnie, a także
w gwarach i dialektach JODŁA niejedno ma
imię: (ta) jedl, jedla, jodla, jedła, a nawet jadła
i jagła. W takich postaciach JODŁA oznaczała
zarówno jodłę, jak i świerk, co zresztą do dziś
znajduje odzwierciedlenie w różnych językach
słowiańskich. Stara, prasłowiańska *edla była
najprawdopodobniej kontynuantem
urzecznikowionego przymiotnika
praindoeuropejskiego o domniemanej postaci
*edh -lo- niosącego znaczenie ‘kłujący’.
Pierwotnie prasłowiańska *edla – a być może
też już polska JODŁA – oznaczała ‘coś
kłującego’, ‘kłujące drzewo’, a więc dowolne
‘drzewo iglaste’. Dlaczego w polszczyźnie cecha
„kłującości”, czyli bycia kłującym, pozostała
przy JODLE, a nie przy świerku o wiele bardziej
kłującym od jodły? Na to pytanie trudno znaleźć
odповідź.